

*Assumpte: Informació pública del Projecte de Decret
de l'atenció educativa a l'alumnat en el
marc d'un sistema educatiu inclusiu*

AL DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT

MIREIA SALA i TORRENT, amb DNI número 40.303.433-G, Degana del **COL·LEGI DE LOGOPEDES DE CATALUNYA** i representant legal d'aquesta Corporació, amb CIF número Q-5856430-C, i amb domicili a efectes de notificacions al Passatge Pagès número 13 (08013) de Barcelona, telèfon 93.487.83.93, en la seva representació comparec i **DIC**:

I,- Que el dia 27 de gener de 2017 es va publicar al DOGC número 7296 l'edicta d'informació pública del "*Projecte de decret de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu*".

II,- Que dins del termini de quinze dies hàbils conferit pel citat edicta, i d'acord amb el que disposa l'article 68 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, el Col·legi de Logopedes de Catalunya interessa que el Decret de l'atenció educativa a l'alumnat garanteixi que la funció d'atenció directa a l'alumnat amb dèficit auditiu i/o trastorns específics del llenguatge o la comunicació, que duen a terme els centres de recursos educatius per a deficients auditius o que poden dur a terme directament en els centres i serveis educatius els professionals contractats per a tal fi, sigui desenvolupada pels professionals logopedes que estiguin en possessió del títol de Grau o de la Diplomatura en Logopèdia, on en el seu defecte, es trobin col·legiats al CLC, i en conseqüència formula les següents

AL·LEGACIONS

Primera,- El CLC valora positivament l'aposta ferma del Departament per a una escola inclusiva

Prèviament a la valoració concreta del Projecte de Decret, el Col·legi de Logopedes de Catalunya valora positivament que el Departament d'Ensenyament hagi elaborat aquest projecte de Decret amb l'objectiu de que tots els alumnes del sistema educatiu, inclosos els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu, puguin avançar en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i en la transició a la vida adulta a fi de desenvolupar-se personalment i socialment, en igualtat de condicions i d'oportunitats, des del primer moment d'escolarització fins als estudis postobligatoris.

Tanmateix, des del CLC considerem que aquest Decret ha d'anar més enllà, i en el desenvolupament de la Llei d'Educació de Catalunya, ha de garantir que els alumnes amb trastorns de l'aprenentatge i/o de la comunicació siguin avaluats i tractats per logopedes titulats i col·legiats atès que com exposarem en aquest escrit d'al·legacions, són els professionals competents per a dur a terme mitjançant tècniques terapèutiques les activitats de prevenció, avaluació i recuperació dels trastorns de l'audició, la fonació i el llenguatge dels alumnes, que poden permetre als alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu, assolir les competències educatives en igualtat de condicions que la resta d'alumnes.

Segona,- El Projecte de Decret reconeix als alumnes amb trastorns d'aprenentatge o de comunicació com alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu

El Projecte de Decret identifica i enumera en l'article 3.4 els alumnes que han de ser considerats alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu, desenvolupant el contingut del Títol VI de la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'Educació:

"4. A fi d'orientar la previsió del tipus i de la intensitat de suports que es puguin requerir, es consideren alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu:

- a) Els alumnes amb necessitats educatives especials associades a discapacitats físiques, intel·lectuals o sensorials, trastorns de l'espectre autista, trastorns greus de conducta, trastorns mentals, i malalties degeneratives greus i minoritàries.*
- b) Els alumnes d'origen estranger amb necessitats educatives derivades de la incorporació tardana al sistema educatiu, de la falta de domini de la llengua vehicular dels aprenentatges i de l'escolaritat prèvia deficitària.*
- c) Els alumnes amb necessitats educatives derivades de situacions socioeconòmiques i socioculturals especialment desfavorides.*
- d) **Els alumnes amb trastorns d'aprenentatge o de comunicació, entesos, aquests últims, com a trastorns que afecten l'adquisició i l'ús funcional del llenguatge.***
- e) Els alumnes amb altes capacitats derivades de la superdotació intel·lectual, els talents simples i complexos i la precocitat.*
- f) Els alumnes amb risc d'abandonament escolar prematur."*

I entre els diferents alumnes que s'inclouen dins del concepte d'alumne amb necessitats específiques de suport educatiu, el projecte de Decret inclou en l'apartat d) *"els alumnes amb trastorns d'aprenentatge o de comunicació, entesos, aquests últims, com a trastorns que afecten l'adquisició i l'ús funcional del llenguatge"*; reconeixent així el que estableix l'article 82 de la Llei d'Educació.

En aquest sentit, l'article 82 de la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'Educació, ja va establir l'obligació per a tots els centres d'incloure elements metodològics i

organitzatius per atendre als alumnes amb trastorns d'aprenentatge o de la comunicació, i va obligar a l'Administració educativa a donar resposta a aquests trastorns mitjançant protocols d'actuació per a detectar-los i atenció directa per a tractar-los a fi i efecte que l'alumne amb aquests trastorns tingués les mateixes oportunitats per aprendre i adquirir competències que la resta d'alumnes:

"Article 82

Criteris d'organització dels centres per a atendre els alumnes amb trastorns d'aprenentatge o de comunicació relacionats amb l'aprenentatge escolar

- 1. El projecte educatiu de cada centre ha d'incloure els elements metodològics i organitzatius necessaris per a atendre adequadament els alumnes amb trastorns d'aprenentatge o de comunicació que puguin afectar l'aprenentatge i la capacitat de relació, de comunicació o de comportament.*
- 2. L'Administració educativa ha d'establir, per mitjà dels serveis educatius, protocols per a la identificació dels trastorns d'aprenentatge o de comunicació i l'atenció metodològica adequada."*

El CLC valora positivament que el Projecte de Decret reconegui aquest col·lectiu dins del grup d'alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu, i per tant, els hi reconegui la necessitat de rebre un suport addicional i/o intensiu, perquè són alumnes que durant una part o durant tot el procés d'escolarització, requereixen un suport i atenció educativa específica amb l'objectiu de desenvolupar les seves habilitats de comunicació, llenguatge, parla, veu, audició, així com aquelles funcions associades (respiració, masticació i deglució).

Ens referim a una àmplia varietat de situacions que abasten des de les alteracions dels processos normals d'adquisició de coneixements per part dels alumnes, provocats per trastorns que incideixen directament en els mecanismes possibilitadors de l'aprenentatge, fins als trastorns de desenvolupament, incloent també les deficiències cognitives, sensorials o motores.

Tanmateix, el Projecte de Decret no resol quin és el professional competent per a tractar aquests trastorns de l'aprenentatge i de la comunicació. I és per aquest motiu que des del CLC considerem que s'ha d'indicar que els logopedes són els professionals competents per a tractar aquests trastorns, ja sigui directament en el mateix text articulat del projecte de decret, o bé mitjançant el desenvolupament reglamentari previst en la Disposició Final Primera del mateix projecte de Decret que podria consistir d'una banda en una modificació reglamentària de la normativa vigent, com podria ésser el Decret 155/1994, de 28 de juny, que regula, entre d'altres els CREDA, i de l'altra, podria consistir en la regulació d'un procediment per a definir el perfil i la provisió de llocs de treball de professionals especialitzats d'atenció educativa, que com els logopedes, intervenen en l'atenció directa a l'alumne, tal com es preveu a la Disposició Addicional Setena del Decret 39/2014, de 25 de març, pel qual es regulen els procediments per definir el perfil i la provisió dels llocs de treball docents.

Tercera.- Els logopedes són els professionals competents per a avaluar i tractar els alumnes amb trastorns de la comunicació i de l'aprenentatge

La logopèdia és una professió sanitària titulada reconeguda expressament per la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries (en endavant "LOPS"), que segons l'article 7.2f) de la citada Llei, té per objecte el desenvolupament de "las actividades de prevención, evaluación y recuperación de los trastornos de la audición, la fonación y del lenguaje, mediante técnicas terapéuticas propias de su disciplina", i que per al seu exercici es requereix estar en possessió de la titulació universitària oficial de Diplomatura en Logopèdia (avui Grau en Logopèdia), tal i com s'indica en els articles 2.2b) i 7.2f) de la LOPS.

En aquest sentit, tal i com s'indica en la Ordre CIN/726/2009, de 18 de març, per la qual s'estableixen els requisits per a la verificació dels títols universitaris oficials que habiliten per a l'exercici de la professió de logopeda (Grau en Logopèdia), el logopeda és un professional sanitari amb capacitat per a comprendre, prevenir, avaluar, diagnosticar, intervenir, rehabilitar i tractar de forma terapèutica les diferents alteracions de la comunicació humana, com són les alteracions i patologies de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu, la comunicació oral verbal i no verbal, i els trastorns oromotors, que es produeixen durant tot el cicle vital de les persones, des de la infància fins a la vellesa.

En relació amb els alumnes d'educació infantil, primària, secundària i postobligatòria, els logopedes estan plenament habilitats professionalment per dur a terme tasques de reeducació i d'habilitació tant del llenguatge oral i escrit, com de llenguatges alternatius i augmentatius o d'ajudes tècniques per a la comunicació; i per tant, **són els professionals competents per a prevenir, avaluar i dur a terme mitjançant l'atenció directa a l'alumnat el tractament terapèutic necessari perquè els alumnes amb trastorns d'audició, fonació i/o llenguatge** puguin en el marc de l'escola inclusiva, assolir les competències de cada una de les etapes educatives en què es troben en igualtat d'oportunitats que la resta d'alumnes.

El conjunt d'habilitats que desenvolupen els logopedes incideix de forma important en aspectes de l'autonomia personal i també en les capacitats d'aprenentatge. Es tracta d'afrontar aspectes tan importants com el nivell de comprensió, raonament, l'expressió oral i escrita, i una vegada detectats, donar-li el tractament corresponent.

En aquest sentit, les funcions dels logopedes no es limiten a les funcions de millora de la pronunciació d'alguns dels fonemes que no s'articulen correctament, sinó que incideixen en tots els aspectes del desenvolupament del llenguatge (comprensió auditiva, memòria auditiva, integració gramatical, raonament verbal, expressió oral) i en l'aprenentatge del llenguatge escrit (comprensió de la lectura, expressió, argumentació i discurs escrit).

Aquests aspectes són eines fonamentals per evitar el fracàs escolar i tenen relació directa amb el desenvolupament de les capacitats de l'alumnat i el seu avanç en l'adquisició de competències del currículum escolar, permetent que en el marc d'una escola inclusiva, tinguin tots les mateixes oportunitats per aprendre, desenvolupant-se personalment i socialment, i transitar a la vida adulta.

És per aquest motiu que el diagnòstic logopèdic precoç de les patologies del llenguatge, parla i veu i dels trastorns de l'aprenentatge, així com la ràpida intervenció logopèdica incidirà de forma positiva en la millora de la qualitat de vida de l'alumne i del seu procés d'adquisició dels diferents aprenentatges instrumentals, afavorint i estimulant una escolarització inclusiva, i per tant, el més integrada i normalitzada possible.

Tanmateix, per tal que es pugui efectuar aquest diagnòstic logopèdic, i sobretot i més important, es pugui efectuar el tractament d'aquest trastorn de l'aprenentatge i/o de la comunicació mitjançant l'atenció directa a l'alumne, **és imprescindible que els professionals logopedes titulats formin part dels centres educatius i dels serveis educatius, com a personal professional qualificat i especialitzat en el marc de l'atenció educativa, per a poder desenvolupar aquesta tasca professional d'atenció educativa.** I aquesta és la petició que formulem mitjançant aquest escrit d'al·legacions.

Quarta,- **L'Administració educativa té l'obligació de facilitar els recursos materials, personals i econòmics per a garantir, que aquests alumnes amb trastorns de la comunicació i de l'aprenentatge, assoleixin les competències de cada etapa educativa**

Tant la legislació estatal com la legislació catalana exigeixen a l'Administració educativa que doti als centres dels professionals qualificats necessaris per tal d'atendre i poder aplicar les mesures i els suports necessaris addicionals i intensius que requereixin els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu, i per tant, també els alumnes amb trastorns de l'aprenentatge i de la comunicació.

El projecte de Decret reconeix la necessitat d'una atenció directa per aquests alumnes, però no dota als centres i als serveis educatius del professional competent per a dur a terme aquesta atenció directa sobre l'alumne, i per tant, tractar el seu trastorn que l'impedeix assolir les competències curriculars.

En primer lloc, la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació estableix l'obligació de les Administracions Públiques de facilitar els recursos materials i econòmics per als alumnes que presentin necessitats d'una atenció educativa diferent a l'ordinària. En concret, l'article 71.1 de la LOE, que té caràcter bàsic de conformitat amb la Disposició Final Cinquena, afirma que *"Las Administraciones educativas dispondrán los medios necesarios para que todo el alumnado [sin exclusiones ni*

diferencias] *alcance el máximo desarrollo personal, intelectual, social y emocional, así como los objetivos establecidos con carácter general en la presente Ley*". En conseqüència, totes les administracions educatives, siguin estatals o autonòmiques, tenen el mandat legal de facilitar els recursos necessaris per a garantir l'educació equitativa de tot l'alumnat, sense fer diferències ni excloure a ningú.

D'altra banda, en execució d'aquest mandat legal que té caràcter d'orgànic, l'article 71.2 de la LOE estableix que *"Corresponde a las Administraciones educativas asegurar los recursos necesarios para que los alumnos y alumnas que requieran una atención educativa diferente a la ordinaria, por presentar necesidades educativas especiales, por dificultades específicas de aprendizaje, TDAH, por sus altas capacidades intelectuales, por haberse incorporado tarde al sistema educativo, o por condiciones personales o de historia escolar, puedan alcanzar el máximo desarrollo posible de sus capacidades personales y, en todo caso, los objetivos establecidos con carácter general para todo el alumnado."*

I particularment, l'article 72.1 de la LOE estableix que *"Para alcanzar los fines señalados en el artículo anterior, las Administraciones educativas dispondrán del profesorado de las especialidades correspondientes y de profesionales cualificados, así como de los medios y materiales precisos para la adecuada atención a este alumnado."* I en l'apartat segon s'indica que *"Corresponde a las Administraciones educativas dotar a los centros de los recursos necesarios para atender adecuadamente a este alumnado."*

I en segon lloc, d'acord amb el principi d'escola inclusiva establert en l'atenció educativa de tots els alumnes, sense diferències, establert en l'article 81.1 de la Llei d'Educació, l'article 82 estableix l'obligació de dotar de recursos als centres per tal de poder detectar i atendre de forma directa els alumnes amb trastorns d'aprenentatge o de la comunicació per tal que puguin tenir les mateixes oportunitats per aprendre i adquirir competències que la resta d'alumnes.

En concordança amb la normativa bàsica esmentada sobre els "professionals qualificats" (LOE, art. 72.1), la Llei d'Educació preveu, a més del professorat competent per a impartir docència directa, una altra figura diferent, la dels professionals d'atenció educativa, amb la titulació, la qualificació i el perfil professional adequats, condicions totes elles que es compleixen sobradament en els Graduats en Logopèdia. Així, l'art. 108.1 LEC, sobre els professionals d'atenció educativa i personal d'administració i serveis, estableix que *"Els centres educatius poden disposar de professionals d'atenció educativa, que han de tenir la titulació, la qualificació i el perfil professionals adequats, per a complementar l'atenció educativa als alumnes, en funció de les necessitats de cada centre, i donar suport al desenvolupament del projecte educatiu del centre, coordinadament amb els docents"*.

Aquesta duplicitat de tipus de llocs de treball dels serveis educatius ha estat desplegada a l'article 11 i a la disposició addicional setena del Decret 39/2014, de 25

de març, pel qual es regulen els procediments per definir el perfil i la provisió dels llocs de treball docents:

a) Llocs de treball docents:

Article 11. Condicions específiques de les plantilles docents dels serveis educatius. *“Les plantilles docents dels serveis educatius estan constituïdes exclusivament per llocs de treball específics, amb contingut funcional referit a les tasques i les funcions previstes a l'article 86.3 de la Llei d'educació, tal com es determini en la seva regulació específica”.*

b) Llocs de treball d'atenció educativa:

Disposició Addicional Setena. Llocs de treball reservats als professionals d'atenció educativa per complementar l'atenció educativa als alumnes. *“Les plantilles docents aprovades pel Departament d'Ensenyament poden incloure, a més dels llocs de treball docents esmentats a l'article 3.1, llocs de treball reservats als professionals d'atenció educativa, amb la titulació, la qualificació i el perfil professional adequats, per complementar l'atenció educativa als alumnes, en funció de les necessitats de cada centre educatiu públic, i per donar suport al desenvolupament del projecte educatiu del centre, de forma coordinada amb els docents”.*

El que es demana, per tant, és modificar el redactat del projecte de decret en el sentit d'especificar-hi que, a més dels llocs de treball docents reservats a funcionaris del Cos de Mestres amb l'especialitat d'Audició i Llenguatge, les plantilles dels serveis educatius poden incloure llocs de treball de professionals d'atenció educativa amb el perfil professional de Graduat en Logopèdia, per donar suport a l'atenció educativa dels mestres, de forma coordinada amb els docents.

En aquest sentit, l'article 5.d) del Projecte de Decret estableix que l'Administració educativa té com a funció *“garantir la formació necessària als professionals dels centres i dels serveis educatius”*, i en l'apartat e) s'indica la funció de *“garantir que els centres docents disposin dels recursos necessaris, personals, metodològics i tecnològics per assegurar l'accessibilitat al currículum i promoure una millor adequació entre les capacitats dels alumnes i el context educatiu.”*

Per tant, la Generalitat de Catalunya, com Administració educativa a Catalunya, té l'obligació de proporcionar professionals logopedes competents per a avaluar i tractar els trastorns de l'aprenentatge i la comunicació dels alumnes dels centres públics de Catalunya, que prèviament hagin detectat els metres, ja siguin tutors o mestres especialistes en audició i llenguatge, i garantir que aquests professionals logopedes disposen de la titulació habilitant per a l'exercici de la professió.

Cinquena,- Els CREDA són els serveis educatius del Departament que permeten dur a terme una atenció directa a l'alumnat amb trastorns de l'aprenentatge i de la comunicació, però a dia d'avui, no compten amb professionals logopedes titulats

L'article 22.6 del projecte de Decret estableix les funcions que han de tenir els centres de recursos educatius per a deficients auditius (CREDA), com a serveis educatius del Departament. En aquest sentit, aquest article estableix una doble funció dels CREDA: d'una banda, *"han de donar suport als centres educatius a fi d'adequar la resposta educativa a les necessitats de l'alumnat"* i de l'altra *"han de fer atenció directa a l'alumnat amb dèficit auditiu, trastorns específics de llenguatge o la comunicació"*.

La regulació dels CREDA es troba en el Decret 155/1994, de 28 de juny, pel qual es regulen els serveis educatius del Departament d'Ensenyament. En concret l'article 9 del Decret defineix els centres de recursos educatius per a deficients auditius (CREDA) com els *"serveis educatius que proporcionen suport a l'activitat dels professionals de l'ensenyament per contribuir a l'adequació de la seva tasca a les necessitats educatives especials dels alumnes amb disminucions auditives greus i permanents i dels alumnes amb trastorns del llenguatge"*.

D'altra banda, l'article 11 del citat Decret 155/1994 descriu les funcions que tenen assignades els CREDA, entre les quals trobem funcions pròpies de l'àmbit d'orientació dels centres i dels professionals dels centres educatius però també es destaquen funcions pròpies i exclusives de la professió de logopeda, com és l'atenció logopèdica regulada en l'apartat c), que es refereix a l'atenció directa amb l'alumne que pateix els trastorn amb la finalitat de tractar-lo:

"11.1 Els centres de recursos educatius per a deficients auditius (CREDA) tenen assignades les funcions següents:

- a) Elaboració de materials educatius adaptats a les necessitats dels alumnes amb disminucions auditives i dels alumnes amb trastorns del llenguatge.*
- b) Catalogació de recursos educatius adreçats als alumnes amb disminucions auditives i als alumnes amb trastorns del llenguatge, i oferta als serveis educatius i als centres docents.*
- c) **Atenció logopèdica a alumnes amb disminucions auditives i als alumnes amb trastorns del llenguatge.***
- d) Col·laboració amb els equips d'assessorament i orientació psicopedagògica en la identificació i avaluació de les necessitats dels alumnes amb disminucions auditives i dels alumnes amb trastorns del llenguatge, i en l'orientació a les seves famílies.*
- e) Assessorament als equips docents i als serveis educatius sobre ajuts tècnics, criteris per adaptar el currículum i estratègies metodològiques, que facilitin l'atenció als alumnes amb disminucions auditives i als alumnes amb trastorns del llenguatge.*

- f) *Aportació de suport i de criteris tècnics a altres òrgans del Departament d'Ensenyament.*
- g) *Altres funcions que els atribueixi el Departament d'Ensenyament.*

Tanmateix, en la composició dels CREDA (article 10), el Decret limita la seva composició multidisciplinària als *"a) funcionaris del cos de professors d'ensenyament secundari que reuneixin els requisits exigibles legalment per cobrir places de l'especialitat de psicologia i pedagogia"* i als *"b) Funcionaris del cos de mestres amb titulació o diploma d'especialista en audició i llenguatge reconeguts oficialment"*; i per tant no inclou com a membres del CREDA als professionals logopedes, amb la titulació de Diplomat o Graduat en Logopèdia, que són els professionals competents per a avaluar i tractar els trastorns de l'aprenentatge i de la comunicació d'acord amb la LOPS.

La raó d'aquesta manca d'inclusió pot ésser de caràcter històric, atès que en el moment d'entrar en vigor el Decret 155/1994, a Catalunya encara no hi havia logopedes amb la titulació de Diplomat en Logopèdia, i els professionals logopedes que exercien la professió, ho feien sota la cobertura d'altres titulacions, com era el títol de mestre especialista en audició i llenguatge.

En efecte, la Diplomatura en Logopèdia fou creada mitjançant el Reial Decret 1419/1991, de 30 d'agost, i la titulació oficial de Diplomat en Logopèdia es va iniciar com a títol universitari el curs 1992-1993 en les universitats Complutense de Madrid i de Valladolid, on els primers estudiants van finalitzar els seus estudis l'any 1995. En aquest sentit, a Catalunya, els estudis de la Diplomatura en Logopèdia es van iniciar a la Universitat Ramon Llull l'any 1995, i a la Universitat Autònoma de Barcelona l'any 1997, i per tant, els primers diplomats de les universitats catalanes no van sortir fins a l'any 1998.

Tanmateix, aquella realitat existent l'any 1994 ha canviat radicalment atès que actualment hi ha un gran nombre de professionals amb la titulació de Diplomat en Logopèdia o Grau en Logopèdia, amb competències per a dur a terme part de les funcions assignades als CREDA, situació que no es produïa a l'any 1994; i de l'altra, que actualment a les universitats de Catalunya ja no es formen els mestres amb l'especialitat en audició i llenguatge, contràriament al que passava l'any 1994, i per tant, difícilment entraran nous professionals en aquest àmbit que puguin dur a terme algunes de les funcions establertes en el CREDA.

En qualsevol cas, els mestres en audició i llenguatge (MALL) no tenen competències per dur a terme aquesta atenció directa amb l'alumne per a tractar els trastorns de la comunicació i de l'aprenentatge, perquè no tenen competències professionals per fer-ho.

En efecte, tal i com reconeix el mateix Departament en un document intern titulat "Criteris per a l'assignació de tasques a mestres especialistes en un context

inclusiu”, entre les funcions que el Departament els hi assigna, els MALL no tenen funcions d’atenció directa a l’alumne per a tractar els trastorns de la comunicació i de l’aprenentatge. Segons aquest document, les funcions dels MALL són les següents:

- Identificar, amb la col·laboració de l’EAP, les necessitats educatives d’aquest alumnat i col·laborar en la concertació del corresponent pla d’intervenció.
- Col·laborar amb els tutors i tutores en la concreció de les adaptacions del currículum i plans individualitzats, quan l’alumne ho requereixi, i en la preparació i adaptació d’activitats i materials didàctics que facilitin l’aprenentatge d’aquest alumnat i la seva participació en les activitats del grup classe ordinari.
- Donar suport en la participació de l’alumnat amb necessitats educatives específiques en les activitats d’aprenentatge dins del grup classe ordinari.
- Desenvolupar les activitats i programes específics que requereixi l’alumnat amb necessitats educatives específiques.
- Col·laborar en el seguiment i avaluació d’aquest alumnat.

Per tant, atès que els CREDA no disposen dels professionals competents per a dur a terme part de les funcions que tenen assignades, el CLC sol·licita al Departament d’Ensenyament que mitjançant aquest Projecte de Decret, reguli la composició dels CREDA permetent la incorporació com a membre d’atenció educativa dels professionals logopedes titulats i/o col·legiats, en igualtat de condicions que els psicòlegs i psicopedagogs que ja en formen part; i també permeti als centres la possibilitat de contractar directament a professionals logopedes titulats com a personal qualificat per a tractar els alumnes amb aquests trastorns.

Sisena,- El Departament reconeix al professional logopeda com un professional integrant dels CREDA, tot i que els logopedes titulats no poden accedir-hi

Tot i que com hem exposat anteriorment, la regulació de la composició dels CREDA no permet la incorporació de professionals logopedes amb la titulació de Diplomats o Graduats en Logopèdia, el cert és que el Departament manifesta que dins dels CREDA hi ha logopedes, i no només n’hi ha actualment, sinó que la plantilla s’ha d’incrementar en 210 logopedes més.

En primer lloc, a la pàgina web del Departament d’Ensenyament sobre els CREDA (<http://xtec.gencat.cat/ca/serveis/see/creda/>), s’indica que els CREDA estan integrats pels següents professionals: logopedes, psicopedagogs/es especialitzats en audició, llenguatge i comunicació, i audioprotesistes especialitzats en audiopròtesi infantil i juvenil; i entre les funcions que enumera com a pròpies dels CREDA, s’hi estableix la de *“l’atenció a l’alumnat amb greus dificultats d’audició i/o llenguatge que requereixin atenció logopèdica específica complementària a les mesures que es*

proporcionin a partir dels propis recursos dels centres”, que com hem manifestat, és competència dels professionals logopedes.

En segon lloc, en la Memòria de l'Avaluació de l'Impacte de 28 de novembre de 2016 del mateix Projecte de Decret, també es reconeix en l'apartat 2A3 (pàgines 18 i 19) que el Departament té contractats en els CREDA un total d'uns 322 logopedes que atenen les necessitats dels 6.605 alumnes amb dèficit auditiu (DA) o trastorns del llenguatge (TL), amb una ràtio d'un professional per cada 20 alumnes.

Tanmateix, la mateixa Memòria reconeix que la ràtio adequada de logopedes per alumnes ha de ser d'un logopeda per 12 alumnes, motiu pel qual *“a partir de les estimacions del quadre següent, es proposa un augment de professionals a tots els CREDA, a fi d'atendre aquest alumnat amb trastorn del llenguatge. L'augment es concreta en un total de 210 logopedes”*.

Des del CLC coincidim amb la necessitat d'incrementar el número de logopedes dels CREDA per a poder atendre a tots els alumnes amb trastorns de la comunicació i del llenguatge; però també advertim al Departament, que si no es modifica la composició dels CREDA, aquests no es podran dotar de professionals logopedes titulats per a tractar aquests trastorns.

Setena,- El Departament ha d'adequar la normativa per tal que els professionals logopedes que estiguin en possessió de la titulació del Grau o de la Diplomatura en Logopèdia, o en el seu defecte, acreditin estar col·legiats, formin part dels CREDA i puguin ésser contractats com a tals pels centres educatius

En la Memòria d'Avaluació de l'Impacte, el mateix Departament d'Ensenyament reconeix la necessitat de disposar de professionals logopedes competents per a dur a terme l'atenció directa que requereixen els alumnes per a tractar-los els trastorns de l'aprenentatge i de la comunicació.

Tanmateix, tot i que la LOE i la LEC els hi donen cobertura, la normativa reglamentària actual no permet als professionals logopedes amb la titulació de Grau o Diplomatura en Logopèdia, o que tenen altres titulacions però estan col·legiats al CLC, poder accedir als CREDA com a professionals competents per a dur a terme l'atenció directa a l'alumnat amb dèficit auditiu i trastorns específics de llenguatge o la comunicació, tal com preveu l'art. 108.1 de la Llei d'Educació i la Disposició Addicional Setena del Decret 34/2014, de 25 de març, ni tampoc els hi permet accedir com a professionals qualificats als centres educatius en el marc que estableix l'article 23.6 del Projecte de Decret.

És per aquest motiu que el CLC formula aquestes al·legacions, i sol·licita al Departament que en exercici de les funcions atribuïdes a la pròpia Administració educativa en els apartats d) i e) de l'article 5 del Projecte de Decret, dugui a terme aquelles modificacions del Projecte de Decret i/o d'altra normativa reglamentària, per tal de reconèixer de forma efectiva que els logopedes que estiguin en possessió de la Diplomatura en Logopèdia, del Grau en Logopèdia, o que acreditin estar col·legiats com exerceix al CLC, han de formar part dels CREDA i han de poder ésser contractats en els termes de l'article 23.6 del Projecte de Decret.

En primer lloc, per a donar compliment al que disposa l'article 22.6 del Projecte Decret, i en particular a la funció dels CREDA de "*fer atenció directa a l'alumnat amb dèficit auditiu, trastorns específics de llenguatge o la comunicació*" és imprescindible modificar l'article 10 del Decret 155/1994, de 28 de juny, pel qual es regulen els serveis educatius del Departament d'Ensenyament, actualitzant el seu contingut a les necessitats de professionals reconegudes pel mateix Departament.

En aquest sentit, des del CLC considerem que l'article 10 hauria d'incloure un nou apartat on s'admetés dins dels CREDA els "*professionals que estiguin en possessió de la titulació de Grau en Logopèdia, de la Diplomatura en Logopèdia, o per al cas que no disposin de cap d'aquestes dues titulacions, que acreditin estar col·legiats al CLC com a exerceix*".

Subsidiàriament, per al cas que no s'estimés aquesta pretensió primera, el CLC sol·licita que s'equipari als logopedes amb els psicòlegs i pedagogs, i per tant, s'habiliti un procediment per a definir el perfil i la provisió de llocs de treball de professionals docents (Disposició Addicional Setena del Decret 39/2014, de 25 de març) que reuneixin els requisits exigibles legalment per cobrir llocs de treball d'atenció educativa de l'especialitat de logopèdia.

I en segon lloc, per a fer efectiva la previsió de l'article 23.6 del projecte de Decret, en els termes indicats en l'al·legació posterior, també cal adequar la normativa per tal de permetre que els centres educatius puguin incorporar a les seves plantilles a professionals que estiguin en possessió de la titulació de Grau en Logopèdia, de la Diplomatura en Logopèdia, o per al cas que no disposin de cap d'aquestes dues titulacions, que acreditin estar col·legiats al CLC com a exerceix, per tal de poder atendre als alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu que tinguin en aquell centre.

Vuitena,- **Procedeix modificar l'article 23.6 per tal que els centres puguin incorporar professionals per atendre a tots els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu**

L'article 23.6 del Projecte de Decret estableix que: "*En compliment de l'article 5.1.e), els centres poden tenir dotacions extraordinàries de professionals que*

s'incorporen a les seves plantilles, els quals, d'acord amb el projecte educatiu del centre i en coordinació amb els tutors i la resta de l'equip docent, atenen els alumnes amb necessitats educatives especials que ho requereixin i donen suport a l'equip docent i a la resta dels professionals del centre en l'atenció a aquests alumnes. Aquests professionals esdevenen un suport intensiu per als centres i se sumen als suports universals i addicionals de què els centres ja disposen."

De conformitat amb el que s'ha exposat en les al·legacions anteriors, el CLC considera que els centres educatius han de poder incorporar tots els professionals que siguin necessaris no només per atendre els alumnes amb necessitats educatives especials, sinó per atendre a tots els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu que s'enumeren en l'article 3.4 del projecte de Decret.

Cada centre educatiu, en virtut del seu principi d'autonomia reconegut en els articles 2.3c) i 90 de la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació, ha de poder incorporar aquells professionals que siguin necessaris, de conformitat amb els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu que tingui el centre, amb independència dels professionals dels CREDA.

És per aquest motiu que es proposa modificar l'article 23.6 del Projecte de Decret en els termes següents:

"En compliment de l'article 5.1.e), els centres poden tenir dotacions extraordinàries de professionals que s'incorporen a les seves plantilles, els quals, d'acord amb el projecte educatiu del centre i en coordinació amb els tutors i la resta de l'equip docent, atenen els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu que ho requereixin i donen suport a l'equip docent i a la resta dels professionals del centre en l'atenció a aquests alumnes. Aquests professionals esdevenen un suport intensiu per als centres i se sumen als suports universals i addicionals de què els centres ja disposen."

O subsidiàriament, es limiti aquesta atenció als alumnes amb necessitats educatives especials i als alumnes amb trastorns d'aprenentatge o de la comunicació:

"En compliment de l'article 5.1.e), els centres poden tenir dotacions extraordinàries de professionals que s'incorporen a les seves plantilles, els quals, d'acord amb el projecte educatiu del centre i en coordinació amb els tutors i la resta de l'equip docent, atenen els alumnes amb necessitats educatives especials i als alumnes amb trastorns d'aprenentatge o de comunicació que ho requereixin i donen suport a l'equip docent i a la resta dels professionals del centre en l'atenció a aquests alumnes. Aquests professionals esdevenen un suport intensiu per als centres i se sumen als suports universals i addicionals de què els centres ja disposen."

Novena,- **Procedeix modificar l'article 11.2 del Projecte de Decret per tal d'establir que el PI també s'ha d'elaborar per als alumnes que presentin necessitats específiques de suport educatiu i es trobin al segon cicle d'educació infantil, a l'educació primària i a l'educació secundària obligatòria**

L'article 11.1 del projecte de Decret descriu el Pla de suport individualitzat (PI) com *"un document que recull les valoracions i la presa de decisions dels equips documents –amb la participació de la família i de l'alumne–, sobre la planificació de mesures, actuacions i suports per donar resposta a situacions singulars de determinats alumnes en tots els contextos en què es desenvolupa el projecte educatiu"*.

En aquest sentit, l'apartat segon de l'article 11 enumera els casos en què al segon cicle d'educació infantil, a l'educació primària i a l'educació secundària obligatòria, s'ha d'elaborar el pla de suport individualitzat:

- a) *Els alumnes que presenten necessitats educatives especials.*
- b) *Els alumnes nous que s'incorporen tardanament al sistema educatiu a Catalunya.*
- c) *Els alumnes que ja no assisteixen a l'aula d'acollida però que reben suport lingüístic i social per seguir el currículum a l'aula ordinària.*
- d) *Els alumnes que estan atesos en centres del Departament de Salut o de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, i no poden assistir als centres educatius regularment.*
- e) *Els alumnes als quals es redueix la durada dels estudis en qualsevol etapa.*
- f) *Sempre que, en el pas de l'educació primària a l'educació secundària, l'EAP ho hagi fet constar en un informe de traspàs.*
- g) *Excepcionalment, aquells alumnes que per a assolir les competències bàsiques requereixin mesures addicionals.*

Tanmateix, tal i com hem exposat anteriorment en l'Al·legació Tercera, la detecció, avaluació i tractament dels trastorns de la comunicació i l'aprenentatge en una fase precoç de l'escolarització, és molt important perquè incideix de forma positiva en la millora de la qualitat de vida de l'alumne i del seu procés d'adquisició dels diferents aprenentatges instrumentals, afavorint i estimulant una escolarització inclusiva, i per tant, el més integrada i normalitzada possible des del primer moment.

És per aquest motiu que el CLC proposa modificar l'apartat a) de l'article 11.2 del Projecte de Decret, **indicant que el PI s'ha d'elaborar "als alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu"** o subsidiàriament, s'ha d'elaborar **"als alumnes que presenten necessitats educatives especials i als que presenten trastorns de l'aprenentatge o de la comunicació"**

Per tot això,

DE M A N O : Que tingui per formulades les al·legacions al Projecte de Decret de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu per part del Col·legi de Logopedes de Catalunya; i de conformitat amb les al·legacions formulades, acordi estimar-les i en conseqüència,

- 1) Dugui a terme aquelles modificacions del Projecte de Decret i/o d'altra normativa reglamentària, per tal de reconèixer de forma efectiva que els logopedes que estiguin en possessió de la titulació de Grau en Logopèdia, de la Diplomatura en Logopèdia, o per al cas que no disposin de cap d'aquestes dues titulacions, que acreditin estar col·legiats al CLC com a exercents, han de formar part dels CREDA i han de poder ésser incorporats a les plantilles dels centres educatius mitjançant llocs de treball de professionals d'atenció educativa amb l'especialitat de logopèdia per tal d'atendre als alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu mitjançant una atenció directa a l'alumnat amb dèficit auditiu i amb trastorns específics de llenguatge o de la comunicació.
- 2) Modifiqui l'article 23.6 del Projecte de Decret per tal que els centres educatius puguin incorporar professionals per atendre a tots els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu.
- 3) Modifiqui l'article 11.2 del Projecte de Decret per tal d'establir que el PI també s'ha d'elaborar per als alumnes que presentin necessitats específiques de suport educatiu i es trobin al segon cicle d'educació infantil, a l'educació primària i a l'educació secundària obligatòria.

Barcelona, 17 de febrer de 2017.

Mireia Sala i Torrent
Degana del CLC

Departament d'Ensenyament
Generalitat de Catalunya
Via Augusta, número 202-226 (08021) Barcelona